

DELMÅL 8.9

SDG-delmål 8.9: Inden 2030 skal vi vedtage og implementere politiske beslutninger for at fremme bæredygtig turisme, der skaber jobs og promoverer lokale produkter og kultur.

11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

15 LIVET PÅ LAND

Masterplan Lild Strand 2018-2032

Visioner og målsætninger
Version 11, oktober 2026
(Version 1.0 udkom april 2018)

HAWBOERNES FORENING, LILD STRAND

1. OKTOBER 2026

Indhold

1	Resume	3
2	Masterplan for bosætning og identitet	4
2.1	Fondsstøtte til projekterne i Lild Strand	5
3	Lild Strand: DNA, identitet, tilhørsforhold	6
3.1	Status – hvem, hvor mange, hvordan...	7
4	Rammeprojekter i Masterplan Lild Strand	8
4.1	Nationalpark Thy udvidelse fra Agger til Bulbjerg	8
4.2	”Dark Sky Park Bulbjerg”, international certificering	11
4.3	Planetstien i ”Dark Sky Park Bulbjerg”	12
5	Lild Strand-projekter i Masterplanen	13
5.1	Kystterrasser på Lild Strand landingsplads	13
5.2	Madpakkehus ved landingspladsen i Lild Strand	14
5.3	Permanent udstilling i fiskerihal på landingspladsen	15
5.4	Lild Strandkær – naturgenopretning af indre del	16
5.5	Formidling af kulturarv via Museum Thy	17
5.7	KreativitetsHuset i Strandkanten, Lild Strand	18
5.8	Hawboernes Hus Version 2.0, fase 1 - 3	19
5.9	Analogt og digitalt orienteringsløb i Lild Klitplantage	20
5.10	Trafiksikkerhed i Lild Strand-området	21
5.11	Vækstprojekt Kystsporet	21
5.11.1	Renovering af pladsen ved signalmasten	21
5.12	Minde- og refleksionsplads ved Lild Strand Kirke	22
6	Lild Strand i dag...	23
6.1	Landingsplads	23
6.2	Lild Strand Bådelaug – levende UNESCO-kulturarv	23
6.3	Kirke, foreningsliv og samvær	24
6.4	Erhverv og infrastruktur	24
6.5	Lild Strand og EU: Smart Village – EU Smart Rural 27	25
6.6	Samarbejde i Kystbyernes Netværk	25

7	APPENDIX 1-5	26
7.1	Appendix 1: Politisk opbakning til Masterplan Lild Strand	26
7.2	Appendix 2: Lild Strand som case i Innocoast-projekt	27
7.3	Appendix 3: Klimasikring af Svenstibakkevej	28
7.4	Appendix 4: Kommunal kystsikring og p-plads	29
7.5	Appendiks 5: Fondsmidler og kommunal støtte	31

1 Resume

Udvikling i Lild Strand 2016-2026:

Siden 2016 har beboere og sommerhusejere i Lild Strand i tæt samarbejde vendt afvikling til udvikling med afholdelse af udviklingsværksteder og udarbejdelse af Masterplan Lild Strand (1. udgave april 2018) som fælles strategi.

"Lild Strand har været en case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kystturisme", finansieret af Danmarks Innovationsfond."

....
"Der er en ekstraordinær aktivitet og iværksætterier blandt beboere og sommerhusejere. Lild Strand kan blive et type-eksempel på hvordan der kan skabes harmonisk udvikling i små kystbyer i Danmark."
(Professor Jon Sundbo, RUC, juni 2019.)

Lild Strand og EU: Smart Village – EU Smart Rural 27

Lild Strands vedvarende arbejde med at **identificere** og udvikle landsbyens potentialer har givet adgang til projektet "Smart Rural 27", som støttes af EU-kommissionen. EU's mål med projektet er at inspirere andre europæiske landsbyer til, hvordan man kan agere SMART ud fra de eksisterende forhold. Jf. pkt. 6.5 s. 25.

Overordnet målsætning i Masterplan Lild Strand 2018-2032 er at:

- tiltrække fast bosætning til Lild Strand
- fremme en behersket udvikling af den **stille/lille turisme** i Lild Strand
- understøtte erhvervsudvikling og bosætning på Hannæs generelt

Styrket identitet skal fremme bosætning og udvikling af stille turisme

Som bidrag til fortsat udvikling lokalt, i Thisted Kommune og i Nationalpark Thy byder Lild Strand ind med to rammeprojekter:

1. Optagelse i **Nationalpark Thy** med området Vigsø-Bulbjerg som "Nationalpark Thys Stilleakupé". Forhandlinger med Nationalpark Thy blev indledt i 2017.
2. Oprettelse af certificeret **Dark Sky Park Bulbjerg** i området Bulbjerg-Troldsting-Lild Strand. Certificering opnået 14. december 2023.

Turismesegment

Målgruppen for Lild Strand er turister, som prioriterer autencitet, bæredygtighed og uforstyrret natur og søger stilhed, ro og naturoplevelser på egen hånd.

2 Masterplan for bosætning og identitet

”Friluftsbyskerne skal selv vise deres interesse og deres vilje til omstilling. Borgerne kender deres bysamfund bedst og skal bidrage til at udvikle en vision og ikke mindst at få igangsat konkrete projekter.”

”Thy på Forkant”, s. 51.

Denne ”Masterplan for Lild Strand 2018-2032 – Visioner og målsætninger” er udarbejdet af Udviklingsgruppen under Hawboernes Forening i Lild Strand på baggrund af input fra fastboende og sommerhusejere på en række udviklingsværksteder afholdt i perioden 2016-2025.

Næste udviklingsværksted afholdes af Hawboernes Forening i 1. halvår 2027.

Masterplan Lild Strand skal:

- beskrive strategier, visioner og målsætninger for udvikling i Lild Strand
- beskrive enkeltprojekter og rapportere om fremdrift på disse
- holde dialogen levende i Lild Strand – i samskabelse med det øvrige Thy

Masterplan Lild Strands målsætning: Bosætning og stærk identitet

SDG-delmål 8.9:
Inden 2030 skal vi vedtage og implementere politiske beslutninger for at fremme bæredygtig turisme, der skaber jobs og promoverer lokale produkter og kultur.

BOSÆTNING: Nationalpark Thy

- Brandværdi som del af Nationalpark Thy
- Kystterrasser og madpakkehus
- Trafiksikkerhed og kystsikring
- Byfornyelse og naturgenopretning
- Hjemmeside og Kreativitetshus
- Erhvervsudvikling og bosætning på Hannæs

IDENTITET: Dark Sky Park Bulbjerg

- Et ud af 220 certificerede dark sky-places på verdensplan
- Bæredygtighed, ro og autenticitet
- Lild Strand med stille / ”lille” turisme
- Kystby i Thy OG del af Limfjordslandet
- Kulturarv og velbeskrevet historie
- Særsomt profil i Nationalpark Thy: ”Stillekupé” og Dark Sky Park Bulbjerg

- at **tiltrække fast bosætning** til Lild Strand
- at **udvikle identiteten som området med den stille/”lille” turisme** i respekt for lokale ønsker og Lild Strands DNA: natur, kystfiskerkultur, ro, autenticitet og dybt nattemørke i ”naturens stillekupé”
- at **bidrage til positiv udvikling på Hannæs** (bosætning og erhverv)
- at **bidrage til positiv udvikling i Thy** via de rammesættende projekter
- at **understøtte vedtagne udviklingsstrategier** i Thy

Samspil med overordnede strategier:

- ”Masterplan Hannæs-Østerild, Livet i centrum” (2018)
- Input fra en række udviklingsværksteder i Lild Strand 2016-
- Nationalpark Thy’s vision og mission samt Nationalparkplan
- Thisted Kommunes strategiplan, [”Thy på Forkant”](#)

>13 mio. kr.

Så mange kr. i støtte har de frivillige foreninger i Lild Strand søgt hjem i perioden januar 2015-september 2026

Se hvad støtten er gået til i Appendix 7.6.:

Fondsmidler og kommunal støtte, ca.

90 % stammer fra fonde
10 % fra kommunal støtte

2.1 Fondsstøtte til projekterne i Lild Strand

NORDEA
FONDEN

Vi støtter gode liv

AAGE V.
JENSENS
FOND

VELUX FONDEN

LOKALOMRÅDERNES
UDVIKLINGSFORUM

bolig og
planstyrelsen

Den Europæiske Union.
De Europæiske Struktur-
og Investeringfonde

"Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af
Landdistrikterne: Europa investerer i landdistrikterne".

DEN
JYSKE
KUNST
FOND

Melsen
Fonden

fælles
om
landskabet

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

GUDRUN & PALLE MØRCHS MINDEFOND

3 Lild Strand: DNA, identitet, tilhørsforhold

”Thisted Kommune ønsker at give Friluftsbyskerne en særlig strategisk bevågenhed, fordi det dels vil løfte de enkelte bysamfund – og behovet og potentialet er stort.”
”Thy på Forkant”, s. 69.

”Friluftsbyskerne skal være autentiske oplevelser af stedet – og kunne markedsføre Thy. Det er en god ide med Friluftsbys, og det er vigtigt, at vi udvikler dem med afsæt i de lokale kvaliteter. Det er fx en anden oplevelse at være tæt på Bulbjerg og Østerild end det er at være i Vorupør. I det nordlige Thy hersker en særlig ro. Der er mange fuglekiggere, ornitologer og kunstnere. Tingene er ikke så organiserede som i Nationalparken, og de behøver ikke være det. Roen og den særlige stemning skal bevares. I Vorupør er der bedre plads til forskellige aktiviteter, og som omdrejningspunkt for Nationalparken er det også oplagt, at faciliteterne og informationer her er særdeles organiserede og lettilgængelige.”

”Thy på Forkant”, s. 30.

LILD STRANDS DNA: *”Naturens stillekupert”*

- Friluftsbys i Thisted Kommune
- Veldefinerede udviklingsønsker: tiltrækning af fast bosætning og udvikling af den stille helårsturisme inden for stedets rammer og vilkår
- Velfungerende bysamfund, afsondret beliggenhed, omgivet af hav og fredet natur
- Kystfiskerkultur, kulturarv, historie, autenticitet
- Harmonisk fællesskab mellem fastboende og sommerhusejere/landliggere
- Stærkt lokalt engagement og initiativ og veludbygget samarbejde med Hannæs. Vedholdenhed i samskabelsen og omfattende frivillig arbejdsindsats.
- Rofyldt enklave med rum for friluftsliv, fællesskab, nærvær, eftertanke

Den stille turisme på lokale præmisser

NEJ til masseturisme og begreber som ”feriefabrik”, ”destination”, ”tivolisering”. JA til øget bosætning og behersket turismeudvikling i respekt for stedets naturværdier, identitet og ro.

JA til stille/lille turisme, identitet som stillekupert i Nationalpark Thy og som internationalt certificeret dark sky-område.

Et (voksende) segment af turister efterspørger ro, ufaciliteret natur, nattemørke, og roligt, ikke-kommercielt landsbyliv. Områdets stille turisme tænkes at bidrage konstruktivt til Thistedes ry som naturkommune og tiltrække turister, som også besøger Nationalpark Thy og øvrige Thy.

Som **friluftsbys i Thisted Kommune** er Lild Strand kendetegnet ved direkte adgang til hav, fiskeri og til vidtstrakte områder med fredet natur og stilhed. Det tiltrækker fast bosætning, som betragter naturværdier og ro som livskvalitet.

Samskabelse og udvikling af den stille turisme på stedets præmisser

Citatet til venstre viser Thisted Kommunes opfattelse af Hannæs/Nordthy i den kommunale strategiplan: ”En særlig ro” og ”ikke så organiseret”.

Lild Strand er 7. kystby på Thys vestkyst, men indgår ikke specifikt i kommunale udviklingsstrategier som fx Cold Hawaii.

Lild Strand adskiller sig fra de øvrige kystbyer ved også at have geografi til fælles med Limfjordslandet/Vejlerne.

Lokalområdet arbejder for styret udvikling, samskabelse, fornuftig udnyttelse af stedbundne potentialer og udvikling af den stille/lille turisme i respekt for naturen og de værdier, som områdets fastboende og sommerhusejere i fællesskab har nedfældet i denne Masterplan Lild Strand.

Thisted Kommune har skriftligt tilkendegivet opbakning til Masterplan Lild Strand, jf. Appendix 1.

3.1 Status – hvem, hvor mange, hvordan...

Oktober 2022: 35 fastboende –

Oktober 2026: 54 fastboende

Gennemsnitsalder +60 år. Ca. 15-20 ledige byggegrunde i Lild Strand.

Ca. 160 fritidshuse.

Aldersbetinget fraflytning øger behovet at tiltrække nye fastboende.

Livet i Lild Strand udfoldes i harmonisk interaktion mellem de fem segmenter:

- fastboende
- fritidshusejere/landliggere med engagement i og tilhørsforhold til Lild Strand
- fritidshusejere, som har hus alene med udlejning for øje
- turister (danske og udenlandske), hvoraf mange hyppigt vender tilbage
- engangsturister / dagturister på vandring, cykeltur etc.

Turismen i Lild Strand er primært baseret på fritidshusudlejning.

Turisterne er primært danske, tyske, norske gæster, hovedsageligt familier med mindre børn eller +40-par uden børn. Større feriehuse lejes hyppigt af tre generationer sammen. Naturen og området rates højt i vurderingerne af fritidshusene, og der er helårsturisme med sæsonudsving. Turistfokus er på naturoplevelser, fritids- og familieliv. Mange turister vender regelmæssigt tilbage.

Lild Strand – historisk fiskerleje, afgrænset af klithede, skov, hav og himmel.

Lild Strand har en bevaringsværdig, autentisk bykerne med oprindelige fiskerhuse og en landingsplads, hvorfra der fortsat drives kystfiskeri på både fritids- og erhvervsbasis.

Stabilt og lynhurtigt fibernet byder på gode muligheder for at arbejde på hjemmekontoret – og drage ud i naturen, så snart arbejdsdagen er slut.

4 Rammeprojekter i Masterplan Lild Strand

4.1 Nationalpark Thy udvidelse fra Agger til Bulbjerg

Tidshorisont for realisering: 2017-

*Hvem: **Nationalparkgruppen**, forankret i Hawboernes Forening, Lild Strand*

Kontaktpersoner: Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen

”Vi skal blære os endnu mere med, at vi har Danmarks mest mangfoldige natur... Nationalparken, Klitheden og plantagerne hele vejen fra Lodbjerg til Bulbjerg er landets vildeste Vildmark!”
”Thy på Forkant”, s. 29

En udvidelse af Nationalpark Thy til Vigsø-Bulbjerg er et centralt rammeprojekt i Masterplan Lild Strand og samtidig en grundsten i den lokale strategi for at videreudvikle områdets stille turisme som nationalparkens **”stillekupé”** – et sted, hvor den vilde natur, mørket, stilheden, kulturarven og det autentiske kystliv er selve attraktionen. En stille og lille turisme, hvor kvalitet, naturhensyn og lokale oplevelser går hånd i hånd. Det kan samtidig være med til at styrke erhvervsudviklingen på Hannæs og skabe bedre grundlag for helårsliv og fast bosætning i Lild Strand og på Hannæs.

At Nationalpark Thy har været – og fortsat er – af enorm betydning for den positive udvikling i Thy og Thisted Kommune, er der bred enighed om. Derfor bør næste strategiske skridt være at udvide Nationalpark Thy mod nordøst med strækningen fra Vigsø til Bulbjerg. En udvidelse vil samtidig gøre **”Danmarks største vildmark” endnu større** og skabe en stærkere sammenhæng mellem Nationalpark Thy, Vejlerne og Bulbjerg. Nationalparken vil samtidig blive tilført en særlig dimension gennem områdets status som internationalt certificeret **Dark Sky Park Bulbjerg**, som udgør en helt særlig natur- og oplevelsesværdi.

Vigsø-Bulbjerg kan dermed blive meget mere end blot en geografisk udvidelse af nationalparken. Det kan blive et fælles udviklingsprojekt for hele Thy – og et nyt kapitel i fortællingen om Nationalpark Thy.

Et fælles projekt

Der er et bredt lokalt engagement omkring tanken om en udvidelse. Nationalpark Thy og Miljøministeriet har forholdt sig positivt til muligheden for en udvidelse, og lokalområdet på Hannæs og i Nordthy bakker op. Det samme gælder de øvrige kystbyer i Kystbyernes Netværk.

I forbindelse med Nationalpark Thys høringsrunde i 2022 indsamlede Nationalparkgruppen i Lild Strand 42 positive høringsvar om en udvidelse. Det viser et betydeligt lokalt engagement og ønske om udvidelse.

Lild Strand repræsenterer det autentiske kystsamfund med fiskerleje, kystkultur og et levende lokalsamfund. Baglandet rummer store natur- og kulturattraktioner, bl.a. Vejlerne, Nordeuropas største fuglereservat, mens kyststrækningen mod Bulbjerg repræsenterer nogle af områdets mest markante landskaber.

Samtidig giver Bulbjergs internationale Dark Sky-status mulighed for at udvikle fortællingen om **mørket, stilheden og den uberørte nattehimmel** som en del af Nationalpark Thys identitet og skabe større fokus på beskyttelse, formidling og oplevelse af områdets naturværdier.

Vigsø-Bulbjerg som Nationalpark Thys **"stillekupé"** kan være et område, hvor oplevelsen netop består i fraværet af støj, lysforurening og masseturisme. Lild Strand som port til stillekupeen skal ikke omdannes til en traditionel turistdestination. Tværtimod skal den eksisterende identitet være grundlaget for fortsat udvikling af områdets stille turisme og forstærke grundlaget for at fastholde og tiltrække både turister og bosætning på grund af områdets oplevede livskvalitet.

Nationalparkgruppen under Hawboernes Forening har siden 2017 aktivt og konstruktivt arbejdet for en udvidelse, der omfatter Naturstyrelsens fredede arealer mellem Vigsø og Bulbjerg samt de private lodsejere, der ønsker at indgå i Nationalpark Thy.

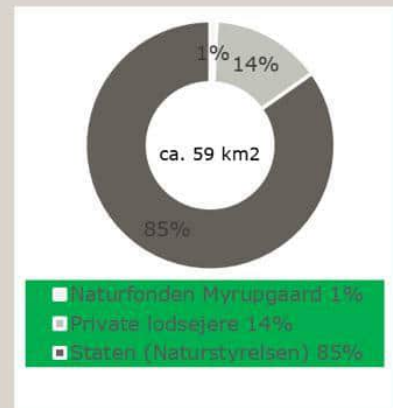
Forventningen lokalt er derfor, at Nationalpark Thy og Thisted Kommune aktivt indleder en egentlig udvidelsesproces i 2027, baseret på argumentation som følger:

- understøtte den sammenhængende naturvision fra Agger til Slettestrand, **Naturalalliancen**, der skal sammenkæde og udvide eksisterende naturarealer og skabe sammenhængende natur fra Agger i syd til Slettestrand i Nord. Vigsø-Bulbjerg kan beskrives som et muligt manglende led i denne større sammenhængende naturvision.
- tilføre Nationalpark Thy en ny dimension som stillekupé og med mørket og den internationale Dark Sky-oplevelse ved Bulbjerg
- udgøre en vigtig brik i Nationalpark Thys evt. ansøgning om IUCN-certificering med international Dark Sky Park Bulbjerg-certificering, idet certificeringen dokumenterer, at der er etableret en konkret indsats for at beskytte og bevare mørket
- videreudvikle den **stille**, lille og naturbaserede turisme i Lild Strand-området med fokus på kvalitet frem for volumen – "mere lokal værdiskabelse pr. gæst frem for flere gæster"
- understøtte helårsliv og fast bosætning i Lild Strand og på Hannæs
- styrke grundlaget for lokale arbejdspladser og erhvervsudvikling
- udvikle nye samarbejder mellem lokale aktører, lodsejere, kommune, stat og nationalpark

Rød markering på slide viser den af Nationalparkgruppen i Lild Strand foreslåede udvidelse fra Vigsø til kommunegrænsen ved Bulbjerg, i alt ca. 59 km² fredet natur, hvoraf 85% ejes af staten og driftes af Naturstyrelsen Thy. En udvidelse af Nationalparken med statens fredede arealer og de private lodsejere, som ønsker at være med i Nationalparken. Læs mere på <https://hawboerne.dk/masterplan-Lild-Strand>

Nationalpark Thy – fra Agger til Bulbjerg

Foreslået arealudvidelse Hanstholm-Bulbjerg, i alt ca. 59 km²

Kortet er udarbejdet af Nationalparkgruppen i Lildstrand og viser de fredede arealer, som arbejdsgruppen foreslår optaget i NPT

Bulbjerg – et naturskabt nationalklenodie på grænsen mellem Thisted og Jammerbugt kommuner.

Som Dark Sky Park Bulbjerg, med besøgscenter indviet i 2017 samt gode p- og toiletforhold for de p.t. ca. 140.000 besøgende årligt vil Bulbjerg udgøre et storslået slutpunkt i Nationalpark Thy.

4.2 "Dark Sky Park Bulbjerg", international certificering

Tidshorisont for realisering: 2019 – certificering opnået 14. december 2023

Partnerskabsaftale mellem Naturstyrelsen Thy og Hawboernes Forening

Dark Sky Park-gruppen: Birte Sivebæk, Chris Krogh, Trine Græsbøl Eriksen, Søren Risborg, Dorte Krøyer, Steffen Krøyer, Kim Kloster, Svend-Erik Thomsen, Thorkild Møller, Kasper Ørtoft Drejergaard, Kirsten Birke Lund, Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen.

Samarbejdsaftale med Naturstyrelsen Thy: Malte Barnkop Lehrmann/Ole Noe Aarhus Universitet, Space Centre, Institut for Fysik og Astronomi: Ole J. Knudsen
Fondsstøtte: Gudrun og Palle W. Mørchs Mindefond, kr. 31.500

Nordea Fonden, kr. 20.000, Melsen Fonden, kr. 65.000, Friluftsrådet: kr. 60.000,

Thisted Forsikring, kr. 15.000, Fælles om Landskabet: kr. 50.000

Støtte til udskiftning af kommunal gadebelysning: Feriepartner Jammerbugt, kr. 25.000

<https://www.darksky.org/>

Dark Sky Park Bulbjerg blev med certificeringen den 14. december 2023 park nr. 22 i Europa, nr. 2 i Danmark - og nr. 122 på verdensplan.

Arbejdsgruppe under Hawboernes Forening opnåede den 14. december 2023 certificering som Dark Sky Park Bulbjerg hos verdensomspændende DarkSky.org DarkSky er en non-profit NGO, hvis målsætning for Dark Sky-konceptet er at:

- fremme øko- og astroturisme og udbrede kendskab til/interesse for Dark Sky
- fremme beskyttelse af naturligt natligt miljø og sætte fokus på lysforurening, energiforbrug og mørkets betydning for flora, fauna og menneskers sundhed

Certificeringen skal fornyes hvert år ved indsendelse af rapport til DarkSky om kvalitet af lysmålinger, afholdte arrangementer mm. For at blive certificeret er det bl.a. et krav, at der er bymæssig bebyggelse med belysning i området, og at belysning tilpasses DarkSky-standard. Følg os på FB Dark Sky Park Bulbjerg.

Mørket, Mælkevejen, energi, natur, kultur, sundhed og biodiversitet...

Området ved Lild Strand-Troldsting-Bulbjerg har noget af Danmarks dybeste nattemørke og en passende infrastruktur i form af veje, stisystemer, p-pladser og shelters. Certificering som Dark Sky Park Bulbjerg er en international attraktion, der fremmer områdets stille turisme og generel udvikling i Thy.

Dark Sky Park Bulbjerg strækker sig over et område på 12,8 km².

Læs mere på https://darksky.org/?s=Bulbjerg&post_type=post%2Cpage

og på <https://hawboerne.dk/dark-sky-park-bulbjerg>

4.3 Planetstien i "Dark Sky Park Bulbjerg"

Tidshorisont: april 2024 – juli 2025. **Indviet 5. september 2025**

Støttet af Thisted Forsikring, Melsen Fonden og Nordea Fonden

Planetstien, som er beliggende ved byskiltet i udkanten af Lild Strand, er anlagt i et samarbejde mellem Dark Sky Park Thy og Naturstyrelsen Thy, som har leveret de flotte sten. Dark Sky Park Bulbjerg har udført projektarbejdet, betalt for stenhuggerarbejdet og bistået Naturstyrelsen med anlæggelsen af stien. Indvielsen fandt sted i forbindelse med det årlige landsdækkende Nat i Naturen-arrangement i 2025.

Planetstien er 843 m lang og viser Solen og planeternes indbyrdes afstand i målestoksforholdet 1:7 milliarder. Den korte længde gør stien meget velegnet som udflugtsmål for børnefamilier.

5 Lild Strand-projekter i Masterplanen

5.1 Kystterrasser på Lild Strand landingsplads

Tidshorisont: Byggeperiode: februar-maj 2022. Indviet 24. juni 2022

Hvem: Foreningen Lild Strand Landingsplads: Jørgen Leegaard, Bent Wigotski, Birthe Ottesen, Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen

Rådgiver: Skaarup Landskab, Aarhus (Anne Vium Skaarup)

Finansiering: kr. 1.000.000 bevilget fra Realdanias "Underværker" 1 mio. kr., LAG Thy-Mors 300.000 kr., Thisted Kommune 200.000 kr., Landdistriktsfonden/Bolig- og Planstyrelsen (800.000 kr.), Sportsgoodsfonden 100.000 kr., Nordea Fonden 30.000 kr., Velux Fonden 30.000 kr., Grethe og Jørgen P. Bornerups Fond 25.000 kr., Sol og Strand Klitmøller og Feriepartner Jammerbugt hver 12.500 kr.

Vanførefonden har doneret 65.000 kr. til et separat projekt for forbedret tilgængelighed mellem eksisterende Madpakkehus og ny Kystterrasse Øst.

Kystbeskyttelse, opholdsfaciliteter og bedre arbejdsmiljø

Kystterrasserne på landingspladsen i Lild Strand opdeler pladsen i rekreative zoner til siderne og en arbejdszone i midten, så fiskerne kan arbejde uforstyrret, mens besøgende komfortabelt kan nyde is, havudsigt og solnedgange i sikker afstand fra arbejdszonen. Med sit smukke design og det flotte betonarbejde får terrasserne landingspladsen til en udgøre en funktionel helhed ved indramme arbejdszonen og gøre de forhen "døde" hjørner til rekreative opholdssteder. Kystterrasse Øst tilbyder gangbesværede mulighed for komme tæt på hav og strand, idet terrassen er udført med handicapvenlig adgang direkte fra p-plads, madpakkehus og terrasse.

Plads og rum til besøgende. Og – også særdeles vigtigt: Arbejdsområdet på landingspladsen har bevaret sin oprindelige funktionalitet og autencitet!

JOB DONE

Bygherre:
Foreningen Lild Strand
Landingsplads

Landskabsarkitekt / detail-
projekt / udbudsproces:
Skaarup Landskab, Aarhus

Hovedentreprenør:
Ivan Jakobsen Entreprenør-
forretning, Struer

Underentreprenør: Murerfirma
Preben Poulsen, Vinderup

Tilsyn: NIRAS

Kystterrasserne blev officielt
indviet 24. juni 2022.
Erhvervsminister Simon Kolle-
rup klippede den røde snor.

5.2 Madpakkehus ved landingspladsen i Lild Strand

Tidshorisont for realisering: Opført og ibrugtaget juni 2020.

Hvem: Foreningen Lild Strand Landingsplads, jf. 5.1.

Finansiering: Lild Strand Bådelaug: kr. 50.000, Lokale- og Anlægsfonden: kr. 127.000, Nordeas Lokalfond: kr. 15.000, Thisted Kommune: kr. 185.000, Grethe og Jørgen P. Børnerups Fond: kr. 25.000, Sol og Strand: kr. 12.500
Drift afholdes via frivillige bidrag fra brugerne og frivillig arbejdskraft i foreningen.

Beskrivelse: På vestsiden af eksisterende lagerhal med omliggende p-plads er opført en tilbygning på 42 m² med store vinduer mod hav/landingsplads. Opholdslokalet er indrettet med håndvaske og borde-/bænksæt i eg. Befæstet terrasse med borde-/bænksæt. Toiletfaciliteter stilles til rådighed i overforliggende spilhus.

FØR OG EFTER...

Sådan så der ud på østsiden af landingspladsen i april 2020.

Nedenfor madpakkehus, indviet juni 2020.

Madpakkehuset på ca. 45 m² er placeret med ældre-/handicapvenlig adgang i tilknytning til p-plads og NØ kystterrasse med udsigt over både hav og landingsplads.

Gæstebogen dokumenterer stor begejstring hos brugere fra nær og fjern.

Vi har haft besøgende helt fra Bhutan, som skrev i gæstebogen – og en ansat i Friluftsrådet kaldte det for "Danmarks vildeste madpakkehus".

5.3 Permanent udstilling i fiskerihal på landingspladsen

Tidshorisont: 2026-2032

Hvem: Dark Sky Park Bulbjerg og Lildstrand Fiske og Spilhusforening

Kontaktpersoner: Jørgen Leegaard, Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen

Udstillere: Dark Sky Park Bulbjerg, Han Herred Havbåde, Skarreklit Bådelaug, Vejlerne/Aage V. Jensen Naturfond og Museum Thy

Budget for etablering: 200.000 kr.

I fiskerihallen på landingspladsen i Lild Strand etableres en permanent, åben udstilling med gratis adgang for publikum dagligt kl. 10-19. Udstillingen forventes at åbne i 2. kvartal 2027 og skal være en attraktion og et formidlingssted for både lokale og besøgende fra ind- og udland.

Dark Sky Park Bulbjerg står for udstillingens indhold, drift og udvikling, mens Lildstrand Fiske- og Spilhusforening, som ejer bygningen, stiller fiskerihallen til rådighed. Som inviterede samarbejdspartnere og udstillere indgår Han Herred Hawbåde, Skarreklit Bådelaug, Vejlerne/Aage V. Jensen Fonden og Museum Thy.

Udstillingen formidler sammenhængen mellem **astronomi, lokal natur, biodiversitet, kystfiskerkultur og lokalhistorie**. De forskellige bidrag skal give børn og voksne fra ind- og udland mulighed for at gå på opdagelse i Lild Strands natur- og kulturarv og få perspektiv på områdets udvikling.

Udstillingen skal samtidig pege fremad. Med afsæt i blandt andet Grøn Trepert sættes fokus på fremtidens muligheder for natur, biodiversitet, friluftsliv og lokal udvikling. Fiskerihallen skal således ikke alene være et udstillingssted, men også fungere som et fælles mødested, der indbyder til **formidling, dialog, netværk og nye samarbejder** mellem lokale aktører, organisationer og besøgende.

Med sin placering på den populære, velbesøgte landingsplads bliver fiskerihallen et naturligt formidlingspunkt i Lild Strand og et synligt eksempel på, hvordan lokale kræfter kan samarbejde om at skabe værdi for både lokalsamfundet, besøgende og områdets fremtidige udvikling.

5.4 Lild Strandkær – naturgenopretning af indre del

Tidshorisont: 2017-2020.

Hvem: Kontaktpersoner Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen.

Budget: Samlet omkostning kr. 130.000. Projektet har opnået støtte på kr. 85.000: Aage V. Jensens Fond: kr. 50.000, Nordea Fonden: kr. 25.000, Grundejerforeningen Svenstibakkevej: kr. 10.000. Restfinansiering 45.000: Private matrikelejere ved søen.

Håb i fremtiden:

"Naturstyrelsen i Jylland. Der løbende øje med Strandkæret og kan som alle andre konstaterer en accelererende tilgroning/ eutrofiering stort set overalt i det ydre Strandkær. En form for restaurering kan komme på tale på et tidspunkt."

(Citat: HSK, Naturstyrelsen Thy, september 2020)

Indre Lild Strandkær, "Bette Strandkær", 30. august 2020

Lild Strandkær er en lobeliesø med et areal på 3,4 hektar lige sydvest for Lild Strand. Både indre og ydre del af Lild Strandkær har været fredet siden 1977. Fredningskendelsen er omfattende, ydre strandkær er tillige Natura 2000-område. *Natur:* Området rummer sjælden flora og fauna, som bør beskyttes og bevares. *Historisk:* væsentlig og integreret del af fiskerlejets historie, bl.a. med isskæring til opbevaring af fisk i sommerperioden.

Teknisk: Afvanding af Lild Strandkær er beskrevet i fredningskendelsen og er af praktisk betydning for dele af Lild Strand by.

Nødvendige dispensationer blev indhentet hos matrikelejere, Fredningsnævnet og Thisted Kommune og naturgenopretningen blev gennemført i september 2020.

Indre Lild Strandkær, "Bette Strandkær", 9. september 2020

"Kulturarv er oplevelse, og det er dokumenteret, at der er gode penge at tjene på at få den frem i lyset."

"Thy på forkant", s. 69.

5.5 Formidling af kulturarv via Museum Thy

Tidshorisont: 2018 ➡

Hvem: Hawboerne, Lokalhistorisk Arkiv m.fl.

Budget: Indsamling og formidling sker i regi af Museum Thy.

Beskrivelse: Samarbejde med Museum Thy om formidling af den lokale historie over for beboere, besøgende/turister og potentielle faste bosættere.

Projekt / Museum Thy:

Henvendelse til Museum Thy 2018 om øget fokus på kortlægning og formidling af områdets kulturarv har resulteret i, at følgende initiativer er foreslået / igangsat/ gennemført af museet:

1. Indsamling af erindringsmateriale, bl.a. med henblik på bogudgivelse ☒
2. Formidling ved landingspladsen i form af infotavler ☒
3. Byvandring i Lild Strand (ad hoc siden 2019) ☒
4. Evt.: udvikling af apps til historiefortælling
5. Evt.: lille "forskningsprojekt" om Emil Nolde i Lild Strand i 1901

Museum Thys bog "Lild Strand i mands minde – fortællinger fra et fiskerleje" udkom 3. december 2020.

Bogens forfatter, historiker og antropolog Christina Gjørup Madsbøll fra Museum Thy overrækker det første eksemplar af "Lild Strand i mands minde" til nu afdøde Ellen Thomsen, som efter et langt liv i Lild Strand bidrog til bogen med stor lokalhistorisk indsigt og sin righoldige foto- og artikelsamling.

5.7 KreativitetsHuset i Strandkanten, Lild Strand

Dette indlæg om KreativitetsHuset i Strandkanten, Lild Strand, er udarbejdet af foreningens formand, Hanne Marie Kværndrup.

Læs mere om projektet, bestyrelse m.v. på <https://kreativitetshuset.dk>

Centralt på hovedgaden i Lild Strand – tæt på landingspladsen og forsamlingshuset Hawboernes Hus – ligger den tidligere købmandsbutik, som nu er KreativitetsHuset.

KreativitetsHuset sikrer handicappede niveaufri og problemfri adgang til alle faciliteter i stueplan. Huset er renoveret energio- og miljøvenligt.

Vi har Danmarks måske eneste handicapvenlige kunstnerbolig med plads til tilbage- trækning og arbejdsro.

Vi har rammerne til din kreativitet, udstilling og rekreative aktiviteter, faciliteter til workshops +/- overnatning, værksteder til keramik, malerkunst, billedkunst ... og plads til naturturister

Tidshorisont for realisering: 2018 – 2025. Indviet 14. april 2023.

Fase 1+2 renovering af hovedhuset: 2020 – 2023 (Indviet 14. april 2023),

Fase 3 renovering af værkstedslængen: aug.2024 – marts 2025.

Hvem: Foreningen KreativitetsHuset i Lild Strand CVR-nummer: 39481871

Kontaktpersoner: Hanne Marie Kværndrup (formand), Kim Kloster (vicevært)

Rådgiver: Arkitekt Annie Rødbro

Budget: Samlede omkostning kr. 4.508.725 kr.

Finansiering: Sponsorater 353.990 kr., Folkeaktier 254.000 kr., Thisted kommune 300.000 kr. og fondsbevillinger på i alt: 3.600.735 kr.

Følgende fonde har støttet: [Realdanias Underværker](#) 1.000.000 kr., Lokale & Anlægsfonden 200.000 kr. [Den Jyske Kunstfond](#) 200.000 kr. [FLAG Thy-Mors](#) 311.761 kr. [Vanføre Fonden](#) 50.000 kr. [Gudrun & Palle Mørcks Mindefond](#) 70.000 kr., [VE-LUX Fonden](#) 106.000 kr., [Nordea Fonden](#) 106.389 kr., [Thy-Mors Energi](#) 35.000 kr., Energistyrelsen 25.585 kr., [Landdistriktspuljen – projekter nær Landvindmøller](#) – 1.496.000 kr.

KreativitetsHuset er samlingspunkt for lokale kunstnere, beboere, fritidshusfolk samt naturturister. Husets aktiviteter tager udgangspunkt i naturen, det rekreative miljø og værdier, som kendetegner Lild Strand. Kreative workshops danner rammen for læring i og med naturen også for områdets børnehavebørn og skolebørn. Naturen er en vigtig hjælper, når det gælder om at sænke stress, finde ro og balance; derfor er naturterapi også en del af Husets koncept.

Vi tilbyder en handicapvenlig kunstnerbolig og workshop/udstillingslokale samt værkstedsfaciliteter i den gamle hestestald og lagerrum indrettet til kreative aktiviteter som keramik, malerkunst, fotokunst, grafik, tekstilkunst samt stenkunst.

Huset rummer 3 dobbeltværelser, 2 enkeltværelser. Der er fælles stue og køkken og på 1. sal fælles bad/toilet og tekøkken. KreativitetsHusets værelser og faciliteter kan lejes i forbindelse med andre aktiviteter i Lild Strand. Vandrer- og cykelturister kan ligeledes benytte huset, der fungerer som B&B.

5.8 Hawboernes Hus Version 2.0, fase 1 - 3

Tidshorisont for realisering: Omfattende renovering fase 1 og 2 er gennemført i 2021-2024. Fase 3, tagrenovering på hovedbygning: afsluttet oktober 2026
Hvem: Hawboernes Forening, Lild Strand, CVR 36265159
Fase 1 og 2: ca. 1.400.000 kr. Budget Fase 3 (tag): 710.000 kr.
Kontaktperson: Bestyrelsen / Koordinator/fundraiser: Anne-Mette Kristensen

I februar 2021 blev der ned-sat en projektgruppe bestående af medlemmer af Hawboernes Forening, som på ulønnet basis bød ind med plantegning, tilstandsrapport, projektoplæg for etapeopdelt renovering og økonomioverslag.

I løbet af 2022-2024 har medlemmer af Hawboernes Forening lagt mindst 1000 frivillige, ulønnede arbejdstimer i huset til gennemførelse af fase 1 og 2.

Renovering til Version 2.0 afsluttes september 2026.

Hawboernes Hus ejes af beboerforeningen Hawboernes Forening, Lild Strand. I generationer har huset været omdrejningspunkt for områdets fester, møder, udstillinger, markeder samt sociale og kulturelle arrangementer. I 2022-2024 er huset udvidet med 25 m² depot, totalrenoveret køkken, nye energivenlige hvidevarer, nyt tag med ovenlysvinduer og solceller på sidebygning, gulvrenovering, forbedret ventilation forbedret, fornyet vandforsyning og afløbssystem, lave døre forhøjet. Der er sket facaderenovering med netpuds, lagt fliser rundt om huset, lavet ramper og etableret faskiner til afledning af regnvand. Materialer er genbrugt i muligt omfang i respekt for husets historie og særpræg, og der er tænkt i tilgængelighed, energiforbrug og bæredygtighed. Efterår 2026: Tagrenovering, isolering, solartagsten på vestsiden af hovedhus.

Fondsstøtte

Støtte fra Landdistrikternes Udviklingsfond LUF: 47.000 kr., og Klim Sparekasse: 10.000 kr.: nye vinduer i sidebygning, forbedret ventilation og øget dørhøjde. Nordea-fonden dec. 2021: 514.360 kr.: Tilbygning med 26 m² depotrum, nyt tag på sidebygning, ovenlysvinduer, nye varmepumper og opsætning af solceller. Nordea Fonden: 44.000 kr. til køb af møbler til lille sal samt nyt service Sparekassen Thy Fonden: 20.000 kr. til service/inventar + 30.000 kr. til batterier Velux Fonden Aktive Ældre: 15.000 til køb af materialer. Vanførefonden: 66.000 kr. til ramper og toiletrenovering. Landdistriktspuljen sept. 2023: 548.000 kr. til renovering af køkken og facade. Nordea Fonden Renoveringspuljen april 2026: 595.000 kr. til tagrenovering.

Hawboernes Hus på hovedgaden i Lild Strand – opført af Lild Strandboere i 1948. Foto er taget før renovering.

Den gennemgribende renovering i fase 1 og 2 for i alt 1,3 mio. kr. er afsluttet i 2024.

Fase 3, udskiftning af tag på hovedbygningen afsluttet oktober 2026. Det asbestholdige eternittag er erstattet med et solartag mod vest. Sammenkoblet inverter og batterier samt intelligent styring sørger for, at huset nu er så selvfor-synende med energi som muligt.

5.9 Analogt og digitalt orienteringsløb i Lild Klitplantage

Tidshorisont: efterår 2022-2024

Dette indlæg er udarbejdet af Øjvind Brøgger i samarbejde med initiativgruppen o-løb.

Hvem: Birgitte Halle, Birte Sivebæk, Chris Krogh og Øjvind Brøgger (initiativgruppe af erfarne o-løbere, medlemmer af Aarhus1900 Orientering)
Budget: 50.000 kr. Støtte modtaget fra Friluftsrådet
Målgruppe: fastboende og besøgende i Lild Strand

Faste/digitale poster tilbyder dig afvekslende og udfordrende ture rundt i Lild Klitplantages fantastiske natur til steder, hvor du måske aldrig har været før. Selvfølgelig med o-løbets behørig respekt for natur, flora og fauna.

Tag af sted, når det passer dig – på et hvilket som helst tidspunkt af døgnet og året. Stolperne står altid til disposition.

Planlæg turen via hjemmesiden: kort/lang/på kryds og tværs – alt efter, hvor modig du har lyst til at være, og hvad dagsformen siger.

Kortene kan tilgås fra Findveji.dk

De seneste år har initiativgruppen udarbejdet et orienteringskort over Lild Klit og Plantage efter den internationale kortnorm ISOM 2017-2.

Det nye Findveji.dk-projekt beskrevet nedenfor er udarbejdet på frivillig, ulønnet basis i samarbejde med Hawboernes Forening og med hjælp til etablering af faste poster fra Naturstyrelsen Thy. Friluftsrådet har støttet med udgifter til tryk, stolper, skilte, reflekser mm.

Pinseløb og orienteringsløb i Lild Strand

Siden 2008 har initiativgruppen i samarbejde med Hawboernes Forening arrangeret Pinseløb; en slags opgavetur, hvor store, små, unge og gamle, løbende og gående kan være med og få motion og hjernetræning. Tilmed er det SJOVT. At det skal være sjovt har været det gennemgående tema i vores udendørsaktiviteter.

Det nye orienteringskort over Lild Klit og Plantage blev anvendt i pinsen 2022, hvor de omkring 80 deltagere kom på et rigtigt orienteringsløb. Flere gav udtryk for, at det var udfordrende og spændende at skulle finde vej til steder, man ikke tidligere havde været: "Det tør man, når man har et kort at gå efter."

Findveji.dk

En ide blev skabt og et ønske opstod således efter Pinseløbet 2022:

- At få gravet stolper ned forskellige steder i området, som kan findes via et kort.
- At kortet bliver koblet op på Dansk Orienteringsforbunds hjemmeside Findveji.dk, som årligt har ca. 90.000 unikke besøgende med mulighed for at downloade kort fra hele Danmark.

Det har O-løbs Gruppen realiseret i samarbejde med Naturstyrelsen Thy.

Pinseløb i Lild Strand

Start – undervejs – i mål: kaffe og præmieoverrækkelse

Pinseløbene i 2022 og 2023 blev støttet af Nordeas Løbspulje

5.10 Trafiksikkerhed i Lild Strand-området

Tidshorisont: 2017-2024 + 2025-2026

Hvem: Hawboernes Forening

Thisted Kommune, Anlæg og Infrastruktur: Lasse Susgaard Filsø

Trafiksikkerheden i Lild Strand var udfordret for gående og cyklister. 2022-2025 udmøntedes drøftelser i forbedret trafiksikkerhed:

- **2-1 vej** (60 km uden for byzone) på Strandvejen fra Kystvejen til landingsplads
- Dobbelt afstribning på Gl. Aalborgvej ved venstresving mod Strandvejen
- Hastighedsdæmpende vejbumpe ved byskiltet
- Tydeligere p-skiltning ved landingspladsen og p-forbud ved madpakkehuset
- Advarselsskilte i vejsving ved Strandvejen 19-20

Dialog om henvisningsskilt ved landevejen, flere vejbumpe i Lild Strand og 40 km i byzone fortsættes i 2026 i arbejdsgruppe nedsat af Hawboernes Forening.

5.11 Vækstprojekt Kystsporet

I marts 2018 indsendte Udviklingsgruppen i Lild Strand hørings svar til Naturstyrelsen vedr. supplement til delstrækning af National cykelrute 1 mellem Lild Strand og Hjørdemål Klit. Lild Strand fik tildelt Wayfinding på Vestkysten-byrumsinventar. Bænkene "Mødested" og "Stedmarkør" samt pegeskilt placeret i Lild Strand i samarbejde med Hawboernes Forening i 2023-2024.

5.11.1 Renovering af pladsen ved signalmasten

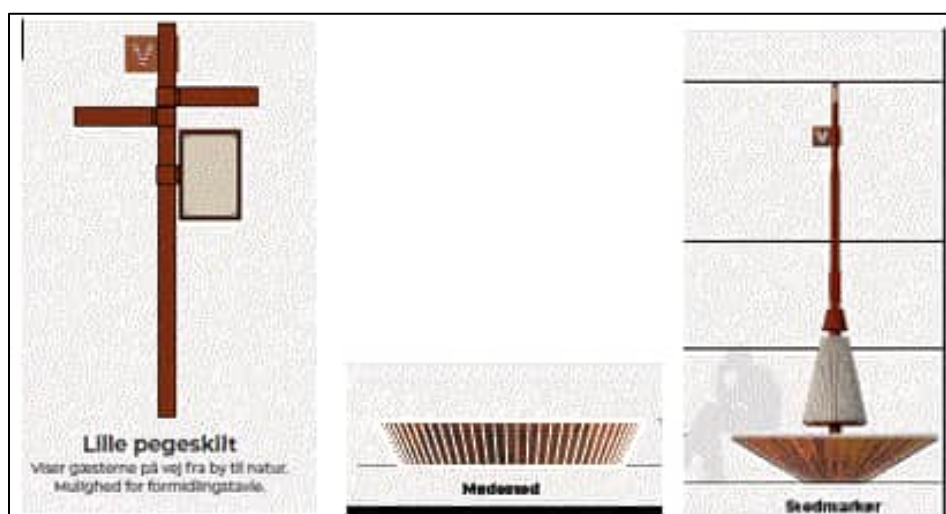
Foreningen Lild Strand Landingsplads renoverede sammen med en skare frivillige i sommeren 2023 hegnet om signalmastpladsen, hvor "Mødested" er placeret. I 2026 foretages yderligere renovering. Renovering sker med støtte fra Velux Fonden Aktive Ældre, som har givet 40.000 kr. til materialer til projektet.

5.10: Vækstprojekt Kystsporet

Bænk "Stedmarkør" ved Hawboernes Hus.

Bænk "Mødested" samt pegeskilt ved signalmasten ved landingspladsen.

Bænkene er en del af "Wayfinding på Vestkysten"-konceptet.

5.12 Minde- og refleksionsplads ved Lild Strand Kirke

Tidshorisont for realisering: 2025-2030

Hvem: Lild Sogns Menighedsråd og sognepræst Julius Sebastian Bang Holst

Kontaktperson: Anne-Mette Kristensen, Hawboernes Forening

Landskabsarkitekt: evt. Anne Vium Skaarup, Skaarup Landskab

Refleksionsrum vinder større og større indpas mange steder i Danmark. I sådanne rum tænkes mange tanker og føres mange indre samtaler om eksistentielle spørgsmål. Indendørs.

Rigtig mange besøger Lild Strand – eller vælger at bo i Lild Strand – fordi her er højt til himlen, stor natur, plads og ro til eftertanke.

Under Lild Strands høje himmel, med lyden af havet i baggrunden, vil et udendørs "refleksionsrum" supplere Lild Strand Kirke og den omgivende natur på smukkeste vis og være med til at komplettere fortællingen om Lild Strand om en stillekupé, hvor ro og refleksion har høj prioritet.

Som tidligere redningshus har Lild Strand Kirke sin helt egen identitet og historie. Det smukke, enkle kirkerum giver en oplevelse af intimitet, nærhed og autencitet. En refleksions-/mindeplads under åben himmel, lige ved kirke og klokketårn, og anlagt i samklang med den barske omgivende natur, vil tilføje området og denne helt særlige kirke en ekstra dimension.

Pilen peger på et område bag Lild Strand Kirke, øst for klokketårnet og tilbagetrukket fra den stille Strandkærvej.

På området vil der kunne etableres en smuk lille plads med siddemuligheder og rum for refleksion. Et rofyldt og værdigt sted for alle, der for en stund vil tænke over liv og død – og mindes dem, som ikke er mere...

6 Lild Strand i dag...

6.1 Landingsplads

Landingspladsen med kystsikring, signalmast, spil og spilhus som hjemsted for erhvervs- og fritidsfiskeri er Lild Strands omdrejningspunkt og et nutidigt udtryk for stedets dybt rod fæstede kystfiskerkultur. Landingspladsen blev gennemgribende renoveret i 2016 med millionstøtte fra A.P. Møller Fonden og Thisted Kommune. Madpakkehuset og dets udendørs terrasse er velbesøgt af beboere og turister. Claus Sørensens Fond, Esbjerg, bidrog i 2023 med 90.000 kr. til renovering af ophalerspillet på landingspladsen.

Landingspladsen i Lild Strand er både turistmål og arbejdsområde.

Anlæg af madpakkehus med udendørs terrasse i 2020 og anlæg af kystterrasser på landingspladsen 1. halvår 2022 har tilført de rekreative faciliteter, som pladsen hidtil har manglet.

Samtidig bevarer landingspladsens arbejdsområde sin hidtidige form, funktionalitet og autencitet.

6.2 Lild Strand Bådelaug – levende UNESCO-kulturarv

Bådelauget har ca. 40 medlemmer, der kommer fra nær og fjern for at fiske på fritidsplan med kystbåden "Skarreklit".

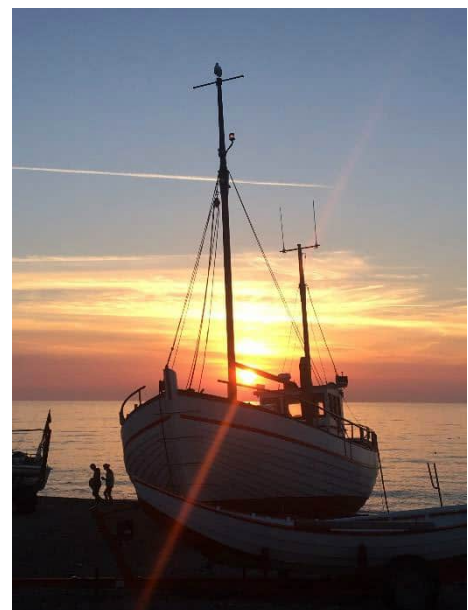

Bådelauget er tilknyttet Han Herred Havbåde, som er det eneste sted i Norden, hvor man fortsat bygger klinkbyggede både til erhvervsfiskeriet.

I december 2021 blev Den nordiske klinkbådstradition indskrevet på UNESCO's immaterielle kulturarvsliste. Det er bygningen af båden, sejladsen, brugen af den i bred forstand, vedligeholdelsen, alle de tilknyttede håndværk mm., der nu er anerkendt som kulturarv.

"Skarreklit" og Lild Strand Bådelaug's brug og drift af båden er dermed et led i videreførelse af en stolt kulturarv.

<https://www.havbaade.dk/>

6.3 Kirke, foreningsliv og samvær

- **Lild Strand Kirke** i Tømmerby sogn er en aktiv kirke, hvor der afholdes gudstjenester samt kulturelle arrangementer (musik/aftensang/foredrag).
- **Hawboernes Forening**: <https://hawboerne.dk/>: beboerforening med ca. 190 medlemmer, både fastboende og sommerhusejere. Foreningen ejer og driver **Hawboernes Hus**, som er ramme om beboermøder, udviklingsværksteder, årligt fiskebord, musik, fællesspisning, markeder, udstillinger, juletræsfest mm. Huset udlejes også til private arrangementer. Renovering: Se pkt. 5.7!
- **Lild Strand Fiske- og Spilhusforening**: erhvervsfiskere, Lild Strand Bådelaug Skarreklit og lokalområdets mange fritidsfiskere benytter faciliteterne på landingspladsen. Aktiv forening med stabilt medlemstal.
- **Foreningen Lild Strand Landingsplads**: udvikling af landingspladsen
- **Grundejerforeningen Svenstibakkevej**: www.svenstibakkevej.dk
- **Kreativitetshuset i Strandkanten, Lild Strand**: <https://kreativitetshuset.dk/>

6.4 Erhverv og infrastruktur

😊😊😊 Erhverv:

- Lild Strand Røgeri v. Ole Eriksen, Rørslettevej
- Butik "Lille Viol" (kunsthåndværk/naturdecor) ved landingspladsen
- Arte Museum & Gallery, Krinkelkrogen
- Kreativitetshuset i Lild Strand, Strandvejen
- Sommerkiosk, "Hawhuset", ved landingspladsen juni-august
- Texhuset, spillested og galleri, Strandkærvej

😊😊😊 Infrastruktur

"Friluftsby"-status i Thisted Kommune

Hovedgade og sidegader med autentisk, overvejende velholdt bebyggelse

Kirke og forsamlingshus med toiletter

Autentisk, renoveret landingsplads med p-pladser, madpakkehus og toilet

Spilhus med adgang for besøgende

Kystfiskeri fra stranden, både, signalmast og "minimuseum"

Kystterrasser på begge sider af landingspladsen

Kystsikring vest for landingsplads, på landingsplads, øst for denne samt ved private matrikler mod øst

Legeplads, bold- og petanquebane på Svenstibakkevej

Hundeskov i plantagen nær Lild Strand

Mobilmast og fibernet

Dark sky-tilpasset gadebelysning, snerydning og renovation

Nyrenoveret vand- og elforsyning

Offentlig transport: FlexTur og PlusTur

😞😞😞 Infrastruktur

Manglende kystsikring af kommunale grunde på Sandnæshagevej, jf. Appendix 7.4

Mangelfuld vedligehold af kommunal p-plads på Sandnæshagevej, jf. Appendix 7.4

Ingen el-ladestandere

Ingen kommunal strategi for autocampere

6.5 Lild Strand og EU: Smart Village – EU Smart Rural 27

Lild Strands vedvarende arbejde med at **identificere** og udvikle landsbyens potentialer har givet adgang til projektet "Smart Rural 27", som støttes af EU-kommissionen. EU's mål med projektet er at inspirere andre europæiske landsbyer til, hvordan man kan agere SMART ud fra de eksisterende forhold.

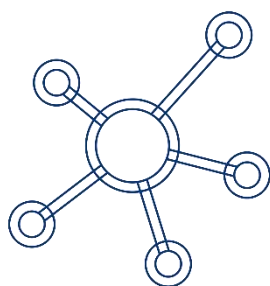
Især tre temaer er fundet interessante af teamet bag EU Smart Rural 27:

Det velfungerende **samarbejde mellem de fastboende og sommerhusejerne** i beboerforeningen Hawboernes Forening med Hawboernes Hus som samlingssted. Masterplan Lild Strand, der kontinuerligt vedligeholdes og opdateres, er et vigtigt redskab.

Lild Strand tager **udgangspunkt i stedbundne potentialer** og bruger roen, naturen og pladsen til refleksion som fordele og fokuspunkter. En forskningsartikel i ELSEVIER beskriver masterplanens promovning af den "stille turisme".

Darksky-gruppe har gennemført international certificering som **Dark Sky Park Bulbjerg** og har dermed gjort det dybe lokale nattemørke til en attraktion. *"Endnu et eksempel på, hvordan en landsby har ageret SMART ud fra de givne forhold."*

<https://www.smartrural27.eu/village/lild-strand/>

6.6 Samarbejde i Kystbyernes Netværk

Samarbejde og samskabelse er nøgleordene for Kystbyernes Netværk, som plejer kultur- og interessefællesskabet mellem kystbyerne på Thisted Kommunes vestkyststrækning: Agger, Lyngby, Stenbjerg, Nr. Vorupør, Klitmøller og Lild Strand i forhold til erfaringsudveksling, myndigheder, fonde mv.

Se <https://hawboerne.dk/kystbyernes-netvaerk>

Bestyrelsen for Kystbyernes Netværk oktober 2026:

Lone Mark og Brian Spetzler, Agger

NN, Lyngby

Flemming Stignæs og Mette Gadegaard, Stenbjerg

Marianne Kaae og Søren Jensen, Vorupør

Georg Georgsen, Klitmøller (koordinator)

Bjarne Sørensen og Anne-Mette Kristensen, Lild Strand

7 APPENDIX 1-5

7.1 Appendix 1: Politisk opbakning til Masterplan Lild Strand

Til Udviklingsgruppen i Lild Strand

THISTED KOMMUNE

Ledelsessekretariatet

29. august 2019

SagsID.: 00.01.00-P20-1-18
Medarbejder: maal

Politisk opbakning til Masterplan for Lild Strand

Vi anerkender fuldt ud det store arbejde, der lokalt i Lild Strand er lagt i den flotte og gennemarbejdede Masterplan, ligeså skal lyde stor ros for, at det er sket i samarbejdsånd, hvor både fastboere og sommerhusejere har bidraget til udarbejdelse af planen. Det viser stort engagement omkring udviklingen af lokalområdet og en stolthed over det sted I har valgt at slå jer ned.

Masterplan for Lild Strand ligger i klar forlængelse af Thisted Kommunes Vision 2022, hvor temaer som "Et attraktivt sted at bo" og "Danmarks førende naturoplevelser" er beskrevet. Masterplanen understøtter fint disse temaer, hvor Lild Strands aktive civilsamfund er med til at skabe en attraktiv og sammenhængende kommune.

Lild Strand bliver italesat som en friluftsbym, hvilket er helt i tråd med Thisted Kommunes strategiplan Thy på Forkant. Naturen er en væsentlig del af livet i Thisted Kommunes friluftsbym, hvor det er muligt at dyrke sine fritidsinteresser i den omkringliggende natur. Lild Strand har fundet en samlende identitet for området som "Danmarks stillekupert", hvor man kan nyde roen og den smukke omkringliggende natur.

Thisted Kommune bakker op om værdigrundlaget for jeres Masterplan og den fortsatte udvikling af Lild Strand. Vi sætter stor pris på alle input fra borgere og borgergrupper fra alle områder af Thisted Kommune.

Med venlig hilsen

Ulla Vestergaard
Borgmester

Niels Jørgen Pedersen
Formand for Erhvervs-, Arbejdsmarkeds- og Kulturudvalget

7.2 Appendix 2: Lild Strand som case i Innocoast-projekt

[INVIO-konference](#) 16.12.20.
Prof. Jørgen Ole Bærenholdts
indlæg om Lild Strand og den
lille turisme findes i del 1
(Klima), minut 34-55.

"Lild Strand har været en case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kyst-turisme" 2016-2019, finansieret af Danmarks Innovationsfond.

Projektets resultater viser at der er store og interessante udviklingsmuligheder indenfor turisme og fritid i Lild Strand. Det vil være til gavn for både beboere og turister.

Der er en ekstraordinær aktivitet og iværksætter i blandt beboere og sommerhusejere. Lild Strand kan blive et typeeksempel på hvordan der kan skabes harmonisk udvikling i små kystbyer i Danmark." (Professor Jon Sundbo, RUC, juni 2019.)

Udviklingsværksted i Hawboernes Hus 2017.

Professorerne Jon Sundbo, Jørgen Ole Bærenholdt og Lars Fuglsang fra RUC har under InnoCoastprojektet 2016-2019 fulgt Lild Strandboernes koordinerede bestræbelser på samskabelse og udvikling i lokalområdet via udviklingsværksteder i Hawboernes Hus. Et af resultaterne af disse udviklingsværksteder er denne "Masterplan Lild Strand", som opdateres løbende i takt med udviklingen lokalt. I 3. kvartal 2021 publicerede de en artikel om Lild Strand, "den "lille turisme" og Masterplan Lild Strand i det internationalt anerkendte videnskabelige tidsskrift Elsevier, Journal of Rural Studies 87 (2021) 169-180: "A coalition for "small tourism" in a marginal place: Configuring a geo-social position".

**Citat fra "Abstract" i
Elsevier-artikel:**

"The case study focuses on the coastal hamlet of Lild Strand, a marginal place in Northern Jutland, Denmark, whose permanent population and fisheries are in decline. Since 2017, a coalition of locals and second-home owners have mobilised for several parallel initiatives, including a series of development workshops and other events, a master plan for Lild Strand 2030, plans for the extension of a national park, new small-scale tourist designs, mass-media presence, and various lobbying for development. It is a case of citizen-driven tourism where a coalition of actors enthusiastic about the place seek slow and modest tourism activities, drawing on resources belonging to the area and its natural and cultural heritage. Key findings include how engagements emerged from familiarity with, detailed descriptions of, and plans for the local environment, and how the coalition managed to come about by uniting voluntary work across permanent and temporary residents as well as other actors committed to developing the location. Common to the commitments of this coalition is the relationship and engagement with the local environment as a common good. We suggest that the making of the coalition should be understood as a configuration of a geo-social position that is central in driving the mobilisation. This research illuminates general conditions and possibilities for the development of rural communities in peripheral regions. There is a need to collect knowledge on how different types of tourism can be used to help actors address local needs in such areas."

7.3 Appendix 3: Klimasikring af Svenstibakkevej

Tidshorisont: 2019 - 2025

Hvem: Grundejerforeningen Svenstibakkevej

Kontaktperson: bestyrelsen@svenstibakkevej.dk

Budget: Estimeret kr. 750.000-1.000.000

Fritidshusområdet Svenstibakkevej i Lild Strand udgøres af 62 grunde, hvoraf de 57 er bebyggede. Siden husene blev opført i 1980'erne, har klimaet ændret sig, og grundvandsstanden er steget.

I meget våde perioder – fx den ekstremt våde vinter 2019-2020 – trues området af oversvømmelser, hvor store mængder overfladevand fra området vest for Bulbjerg strømmer til de private matrikler, hvor grundvandsstanden i forvejen er høj.

Svenstibakkevejområdet i Lild Strand ligger på klitheden tæt ved skov og strand.

Turister fra nær og fjern lejer huse på Svenstibakkevej, hvilket udvider kendskabet til Lild Strand som et stille og naturskønt område.

Bestyrelsen for Grundejerforeningen Svenstibakkevej har arbejdet aktivt og konstruktivt på at finde en effektiv løsning på vandproblemerne i samarbejde med lokale matrikelejere, Naturstyrelsen Thy og Thisted Kommune. Grundejerforeningen blev støttet med ekspertrådgivning fra rådgivende ingeniørfirma NIRAS.

Projektet blev afsluttet med tilfredsstillende resultat november 2025.

7.4 Appendix 4: Kommunal kystsikring og p-plads

Tidshorisont for realisering: 2020 - 2032

Hvem: Thisted Kommune.

Private matrikelejere har finansieret og foranstaltet kystsikring ud for egne matrikler på Sandnæshagevej i juli 2019. Sandfodring af private matrikler er igangsat i 2024.

Kommunal kystsikring/renovering af p-plads indgår ikke i Masterplanen, da det er et anliggende mellem Thisted Kommune og private matrikelejere.

Beskrivelse:

Ca. 150 m ubeskyttet, kommunalt ejet kyststrækning ved Sandnæshagevej i Lild Strand trues af kysterosion.

Kystsikring af kommunale matrikler på Sandnæshagevej

Primært ønske er, at Thisted Kommune udfører den på sigt nødvendige fysiske sikring af de kommunalt ejede matrikler, gerne med delstrækning ud for kommunal p-plads udført tilsvarende kystterrasser på landingspladsen. Som minimum ønskes træppeadgang til stranden fra p-plads samt renovering af denne.

Overblik over kysterosion ved Sandnæshagevej 1999-2017. Grøn linje viser yderste klitrække i 1999. Blå linje viser yderste klitrække i 2009. Rød linje viser yderste klitrække i 2017.

Som det fremgår, er klitrækken rykket ca. 40 m tættere på bebygget område fra 1999 til 2017.

Siden anlæggelsen i 1982 har eksisterende kystsikring mod vest – uden sandfodring – effektivt beskyttet Lild Strand.

Privatfinansieret kystsikringsprojekt 2019 for private matrikler på Sandnæshagevej, Lild Strand. De kommunale grunde ligger ubeskyttet hen, hvilket skaber store udfordringer i forhold til en samlet løsning, både med hensyn til kysterosion og visuelt udtryk.

Til venstre: Den kommunale p-plads på Sandnæshagevej marts 2019.

Til højre: Eksempel på mulig udformning af kystsikring ved p-pladsen i Lild Strand (modelfoto/design: Skaarup Landskab).

7.5 Appendiks 5: Fondsmidler og kommunal støtte

>13 mio. kr.

*Så mange kr. i fondsstøtte og kommunal støtte har de frivillige foreninger i Lild Strand søgt hjem i perioden 2016-september 2026.
10 % hos Thisted Kommune, og 90 % hos fonde*

Se oversigt over Fonde side 6

Støtten er brugt til:

*Renovering af bygninger på landingspladsen
Naturgenopretning af indre Lild Strandkær
Madpakkehus
Kystterrasser
Tilgængelighedsprojekt, kystterrasser
Dark Sky Park Bulbjerg-certificering, måleapparatur og div. andet udstyr til outdoor events
Kreativitetshuset, renovering og værksteder
Pinseløb 2022 og 2023
Renovering af signalmastplads
Renovering af køkken, hvidevarer og facade Hawboernes hus 2023-2024
Nyt ophalerspil Bådelauget Skarreklit 2024
Samlingskraft-arrangementer
Anlæg af planetsti ved Lild Strand 2025*

*Hawboernes Hus 2022-2:
Tilbygning, depot
Nyt tag sidebygning
Solceller på sidebygning
Tilgængelighedsprojekt
Nye hvidevarer, møbler
Renovering af toiletter
Køkkenrenovering
Renovering af kloak og vand
Facaderenovering
Nyt service/inventar
Tagrenovering og ny isolering: Asbestrenovering, nyt tag på hovedhuset, solartagsten mod vest, inverter og tre batterier.*

Gennemførte projekter 2015-2026:

1. Renovering af landingspladsen 2015-2016
2. Madpakkehus på landingspladsen, juni 2020
3. Naturgenopretning af indre Lild Strandkær, sept. 2020
4. Bogudgivelse om Lild Strand, december 2020
5. Bådelav/Hanherred Havbåde, Unesco-kulturarv, 2021
6. Kystterrasser på landingspladsen, juni 2022
7. Trafiksanering, juni 2022 -
8. Hawboernes Hus, Version 2.0, renovering inde og ude 2022-2026
9. Dark Sky Park Bulbjerg, internat. certificeret december 2023
10. Kreativitetshuset, april 2023-2025
11. O-løbs kort og faste o-løbs poster, 2024
12. Tre Samlingskraft-arrangementer støttet af By og Land Danmark og Realdania 2024 og 2025
13. Anlæg af Planetstien ved Lild Strand, Dark Sky Park Bulbjerg, 2025
14. På tegnebrættet: Mindeplads ved Lild Strand Kirke, tagrenovering Hawboernes Hus
15. På tegnebrættet: Udstilling i fiskerihal på landingspladsen (Dark Sky m.fl.)

Projekter for mere end 13 mio. kr..

Thisted Kommune har bidraget med ca. 10 %.

Lokale beboere og sommerhusejere har via fondsansøgninger bidraget med restbeløbet., svarende til ca. 90 %.

Dertil kommer flere tusinde frivillige arbejdstimer, som er ydet lokalt: fondsansøgninger, projektledelse, praktisk arbejde mm.